

NCAM12

National Conference on Administration and Management

การประชุมวิชาการระดับชาติด้านการบริหารจัดการ ครั้งที่ 12

PSU

คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

6 มิถุนายน 2563

ณ อาคารวิจัยและพัฒนางานองค์ความรู้เพื่อการจัดการ
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

การบริหารจัดการสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS FOR MANAGEMENT

ABSTRACTS + PROCEEDINGS

ความต้องการสืบสานและอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมการละเล่นท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชนเทศบาลตำบลธารน้ำทิพย์ อำเภอเบตง จังหวัดยะลา

The Demand on Preservation of Folk-Plays Cultural Heritage in Thannamthip Sub-District Community, Betong District, Yala Province

สุกฤชตา พุ่มแก้ว	Sukrita Pumkaew ¹
เจนตา แก้วไผ่	Jenta Kaewfai ²
มานพ ทองไทย	Manop Thongthai ³
มีนา ระเด่นอาหมัด	Meena Radenarmad ⁴
อรวรรณ กมล	Orawan Kmon ⁵
พยอม ตอประโคน	Phayom Tobprakhon ⁶
สันติ อารักษ์คุณากร	Santi Arukunakorn ⁷
อุมาพร เชิงเชาว์	Umaporn Chuengchao ⁸
ราเชษฐ์ หิมสุหรี	Rached Heemsuree ⁹

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการสืบสานและอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมการละเล่นท้องถิ่นของชุมชนเทศบาลตำบลธารน้ำทิพย์ อำเภอเบตง จังหวัดยะลา เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods) พร้อมใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ดังนี้ จัดเวทีประชาคม การประชุมกลุ่มย่อย กิจกรรมแข่งขัน ร่วมกับการใช้วิธีการสังเกต การสัมภาษณ์เชิงลึกและแบบประเมินความพึงพอใจ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) วิเคราะห์ข้อมูลผลการวิจัยพบว่า ชุมชนต้องการที่จะสืบสานและอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมการละเล่นท้องถิ่น คือ รำไท่เก๊ก หมากรูกจิ้น และการประดิษฐ์และการเล่นว่าว และเมื่อทำการสืบสานและอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมดังกล่าวโดยผ่านกิจกรรมการแข่งขัน พบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้เข้าร่วมกิจกรรม คือ เป็นกิจกรรมที่ดี ช่วยปลูกจิตสำนึกให้มีความห่วงใยในมรดกวัฒนธรรมการละเล่นท้องถิ่นได้อย่างดี และอยากให้งดกิจกรรมเช่นนี้เป็นประจำในทุกปี ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ชุมชนให้ความสนใจ ตระหนัก และภาคภูมิใจที่มีการละเล่นท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์มากขึ้น อีกทั้งมีการตื่นตัว มีความภาคภูมิใจ ในการเป็นคนในพื้นที่และเป็นส่วนหนึ่งในการมีส่วนร่วมฟื้นฟู อนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมการละเล่นท้องถิ่นที่ทรงคุณค่ายิ่ง

คำสำคัญ: อนุรักษ์ มรดกวัฒนธรรม การละเล่น เทศบาลตำบลธารน้ำทิพย์

¹ อาจารย์ ดร. สาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา E-mail: sukrita.r@yru.ac.th

² อาจารย์ สาขาวิชาการจัดการธุรกิจท่องเที่ยว คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา E-mail: jenta.k@yru.ac.th

³ อาจารย์ สาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา E-mail: manop.t@yru.ac.th

⁴ อาจารย์ สาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา E-mail: meena.r@yru.ac.th

⁵ อาจารย์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา E-mail: orawan.k@yru.ac.th

⁶ อาจารย์ สาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา E-mail: phayom.t@yru.ac.th

⁷ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา E-mail: santi.a@yru.ac.th

⁸ อาจารย์ ดร. สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา E-mail: umaporn.c@yru.ac.th

⁹ อาจารย์ สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา E-mail: rached.h@yru.ac.th

Abstract

This research aimed to study the demands on preservation of folk-plays cultural heritage in Thannamthip Sub-District Community, Betong District, Yala Province. The concept of mixed method and participatory action research were applied to conduct the research by employing several techniques, community forum, group work meeting, competition, observation, in-depth interview, in order to gather data and assessment form on satisfaction by using content analysis and descriptive statistics for analyzing data. The finding indicated that Tai Chi Dance, Chinese chess, and kite crafting and playing were the folk-plays cultural heritage needed to be preserved. For implementing the preservation of folk-plays cultural heritage by arranging a competition, the participants were satisfied with this activity at the highest level as a whole. In addition, this research also found that the competition was a good activity to raise awareness on the preservation of folk-plays cultural heritage and it should be organized annually. This result implies the increasing of interest, awareness, and pride of a local community in having its own local folk-plays as well as being a part of preserving and rehabilitating the valuable folk-plays and cultural heritage.

Keywords: Preservation, Cultural Heritage, Folk-Plays, Thannamthip Sub-District

บทนำ

การท่องเที่ยวไทยในปัจจุบันถือเป็นอุตสาหกรรมที่ทำรายได้ให้กับประเทศอย่างมหาศาล และเป็นแหล่งสร้างงานให้กับประชาชนอย่างกว้างขวาง ส่งผลให้ประเทศมีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจอย่างมั่นคง โดยในปี 2562 ประเทศไทยมีรายได้จากการท่องเที่ยว จำนวน 3.01 ล้านล้านบาท มีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางมาท่องเที่ยว 39.79 ล้านคน มีรายได้จากการท่องเที่ยว 1.93 ล้านล้านบาท และจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย 166.84 ล้านคน มีรายได้จากการท่องเที่ยว 1.08 ล้านล้านบาท สำหรับจังหวัดยะลา จำนวนนักท่องเที่ยวที่มาเยือนทั้งหมดในปี 2562 เท่ากับ 689,511 คน มีรายได้ 3,486.76 ล้านบาท (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2563) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทำรายได้ให้กับจังหวัดและประเทศอย่างมหาศาลย่อมเป็นอุตสาหกรรมที่สำคัญที่จะเป็นฐานการพัฒนาเศรษฐกิจให้มีความยั่งยืนได้ต่อไป

ในส่วนของการอนุรักษ์ฟื้นฟูมรดกวัฒนธรรมเพื่อความยั่งยืนนั้น นักวิชาการจากหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่พยายามจัดระบบองค์ความรู้เพื่อกระตุ้นให้ชุมชนได้เห็นความสำคัญของวัฒนธรรมประจำถิ่น (มยุรี ถาวรพัฒน์, 2557) ซึ่งมรดกวัฒนธรรมเป็นอนุสรณ์สถาน กลุ่มอาคารและสถานที่ซึ่งมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ สุนทรียภาพ โบราณคดี วิทยาศาสตร์ชาติพันธุ์วิทยา หรือ มานุษยวิทยา (มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2562) อาจรวมถึงจารีตประเพณี การละเล่นประจำถิ่น ดังในความหมาย “การละเล่นพื้นถิ่น” ที่ว่า เป็นกิจกรรมนันทนาการประเภทเกม ที่สามารถส่งเสริม พัฒนา อารมณ์ สนุกสนาน โดยเป็นที่ยอมรับร่วมกันในสังคมว่าเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีการถ่ายทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่ง (สยามสปอร์ตคอม, 2562) ซึ่งการละเล่นประจำถิ่น ย่อมมีความแตกต่างกันในแต่ละ